



John Janssen

Gelijke monniken, gelijke kappen

Verschillende keurmerken, gelijke behandeling

Onlangs heeft SenterNovem criteria vastgesteld voor duurzame groeninkoop en werd een uitspraak gedaan over welke keurmerken duurzaam zijn. Initieel betrof dat Milieukeur en EKO, later kwam het erop terug door aan te geven dat meerdere keurmerken duurzaam kunnen worden, mits zij voldoen aan de duurzaamheidscriteria. Zo maken keurmerken als MPS QualiTree toch nog kans om mee te doen in de race. Dat is barmhartig, maar... Wat is duurzaam nu helemaal? Is duurzaam niet People, Planet én Profit?

"De NBvB streeft niet alleen milieutechnische, maar ook economische en maatschappelijke duurzaamheid na"

De NBvB streeft niet alleen milieutechnische (Planet), maar ook economische (Profit) en maatschappelijke duurzaamheid (People) na. We zijn van mening dat boomkwekerijen een gezonde economische basis moeten hebben, anders stopt de productie. Natuurlijk moeten kwekerijen het milieu niet vervuilen en het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen moet acceptabel zijn, maar ook maatschappelijke duurzaamheid (zoals op verantwoorde wijze met personeel omgaan) dient meegenomen te worden. Ik vind dat de keurmerken Milieukeur en EKO daar te weinig aandacht aan besteden, die zijn

teveel gericht op Planet. In de SenterNovem-criteria mis ik een meeweging van gebieden People en Profit in de criteria. De NBvB wil vooral een eerlijke vergelijking. SenterNovem heeft de aanzet voor de criteria aan een derde partij uitbesteed, waarbij buitenstaanders zich makkelijk kunnen afvragen of deze daarmee wel voldoende onafhankelijk zijn opgesteld. De opsteller is zeer betrokken bij Stichting Milieukeur! Ook andere keurmerken verdienen een eerlijke kans, in elk geval de gelegenheid om in te spelen op de criteria. In 2003 is in het Convenant Duurzame Gewasbescherming de doelstelling opgenomen om de milieubelasting met 95 procent te verminderen. Het betreft dan de milieuprestatie in 2010 ten opzichte van 1998. De tussendoelstelling voor 2005 bedroeg 75 procent. Die tussendoelstelling hebben de kwekers in 2005 netjes gehaald: Het percentage kwam uit op 79 procent. De sector in zijn geheel voldoet dus al aan eerdere afspraken, alhoewel ik denk dat de laanboomteelt binnen de sector beter dan gemiddelde prestaties levert. Het is onze taak als NBvB om kritisch te kijken naar de SenterNovem-criteria op People, Planet en Profit. Bij voorkeur worden de diverse keurmerken naast elkaar gezet in een vergelijkend waarde-onderzoek en getoetst aan de criteria. We proberen de discussie eerlijk en reëel te maken. Bovendien zou iets in de SenterNovem-criteria moeten komen over de handhaafbaarheid van duurzaamheid. Dat er een toetsing kan plaatsvinden wanneer een duurzame kweker een order heeft voor van honderd bomen, dat dan ook daadwerkelijk honderd bomen worden geleverd die onder het gevoerde keurmerk. Dat moet traceerbaar zijn.

Du moment je niet meer weet hoe een kweker zijn bomen heeft geleverd, heeft het betreffende keurmerk namelijk geen enkele waarde meer. Eigenlijk zijn we met de NBvB te laat in de duurzaamheidsdiscussie betrokken geraakt. Als we ons er eerder in hadden gemengd door

"Het is onze taak als NBvB om kritisch te kijken naar de SenterNovem-criteria op People, Planet en Profit"

te reageren op de criteria, hadden we eerder bij kunnen sturen. Nu voelen kwekers zich wellicht in een hoek gedrukt om over te gaan op bijvoorbeeld Milieukeur en hebben adviseurs die als een markt gezien. Ook MPS-medewerkers hadden eerder kunnen reageren. Zij hadden zelfs een direct commercieel belang in de erkenning van hun keurmerk. Nu moeten de MPS-keurmerken eerst hun criteria aanscherpen om bij de club te gaan horen. Volstaan we met het afgeven van een reactie en wachten we af hoe SenterNovem hier mee omgaat? Nee. We kunnen altijd nog naar VROM stappen of naar het ministerie van EZ, de opdrachtgevers van SenterNovem, gaan wanneer zich in onze optiek een situatie voordoet die niet voldoende door de markt gedragen is.

John Janssen is werkzaam aan secretaris bij de Nederlandse Bond van Boomkwekers (NBvB).